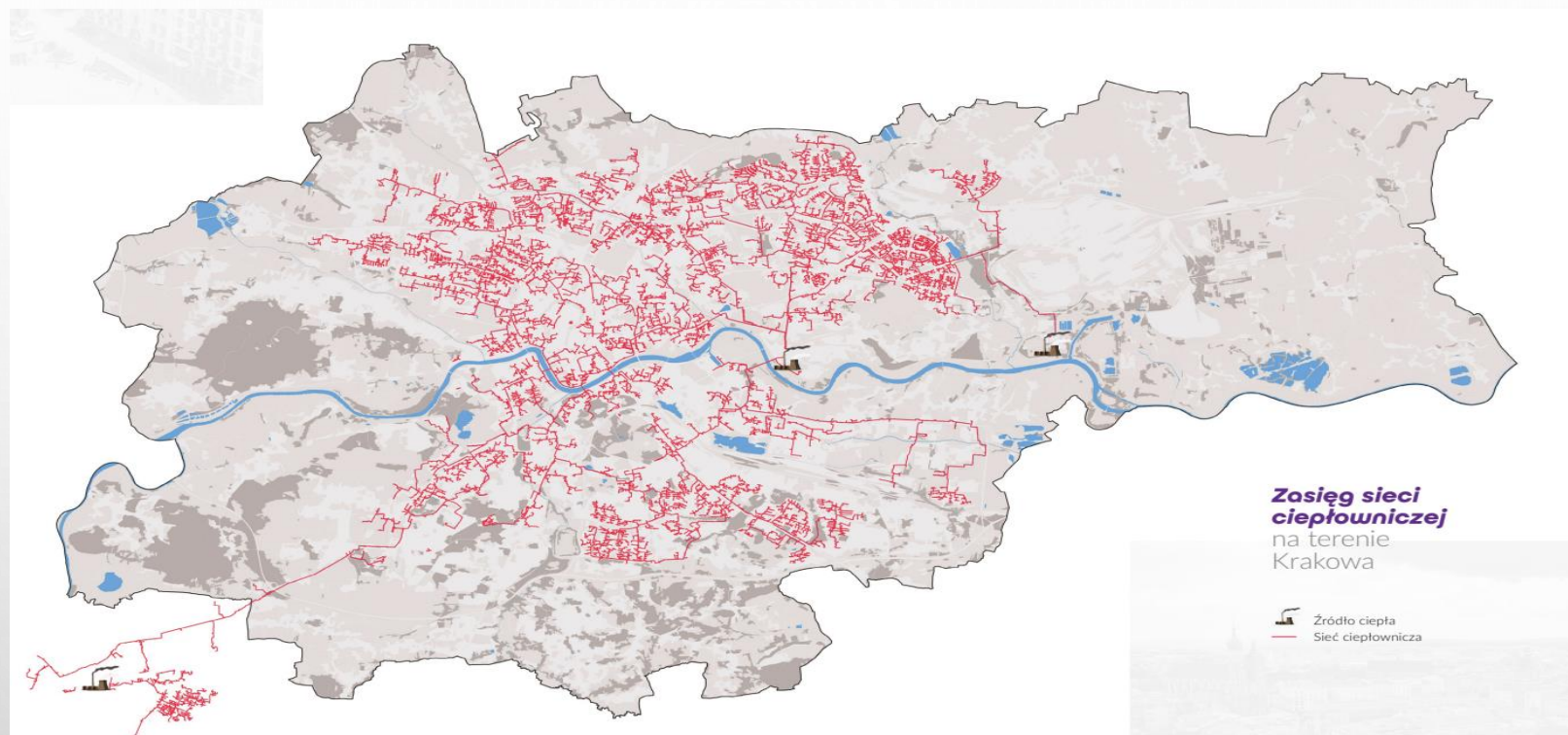

REKUPERACYJNA ELEKTROWNIA WODNA W SIECI CIEPŁOWNICZEJ

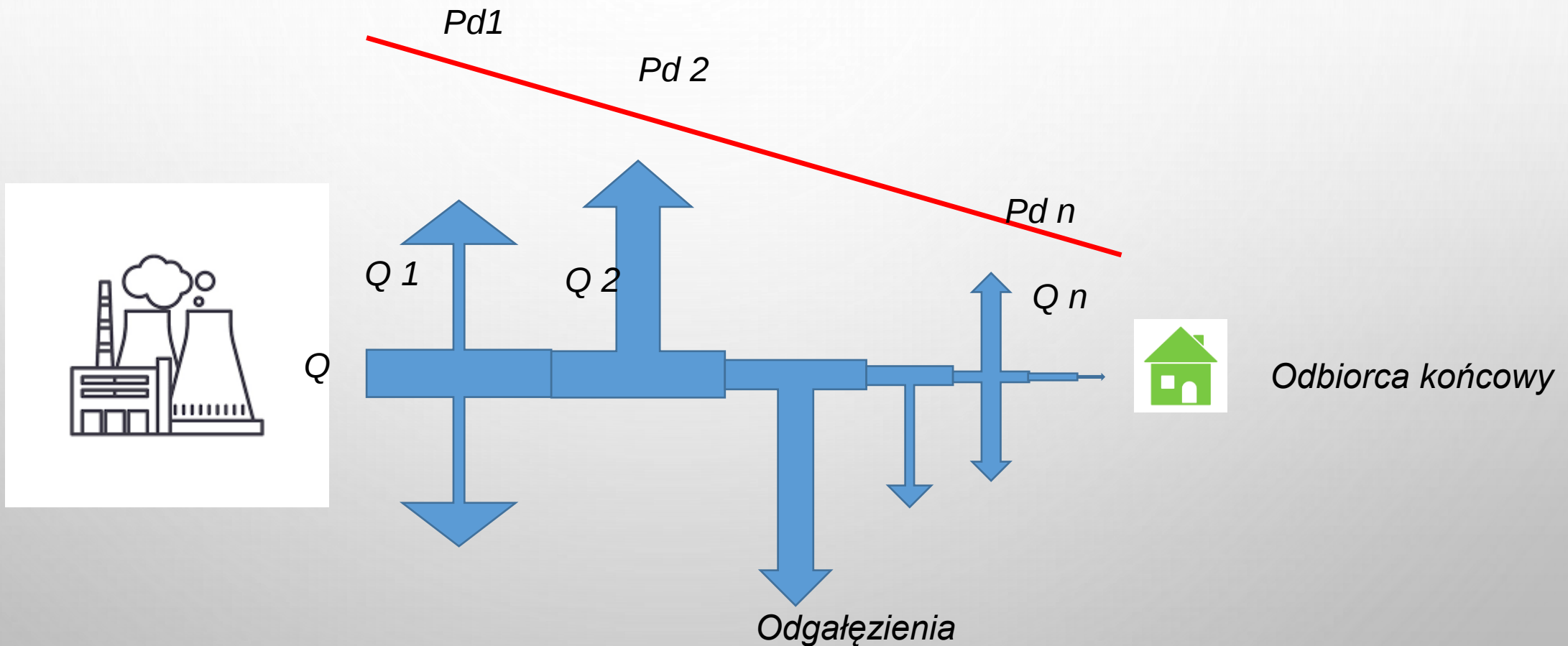
MARIUSZ PIĘKOŚ

Ciepło z miejskiej sieci ciepłowniczej wg raportu rocznego 2021

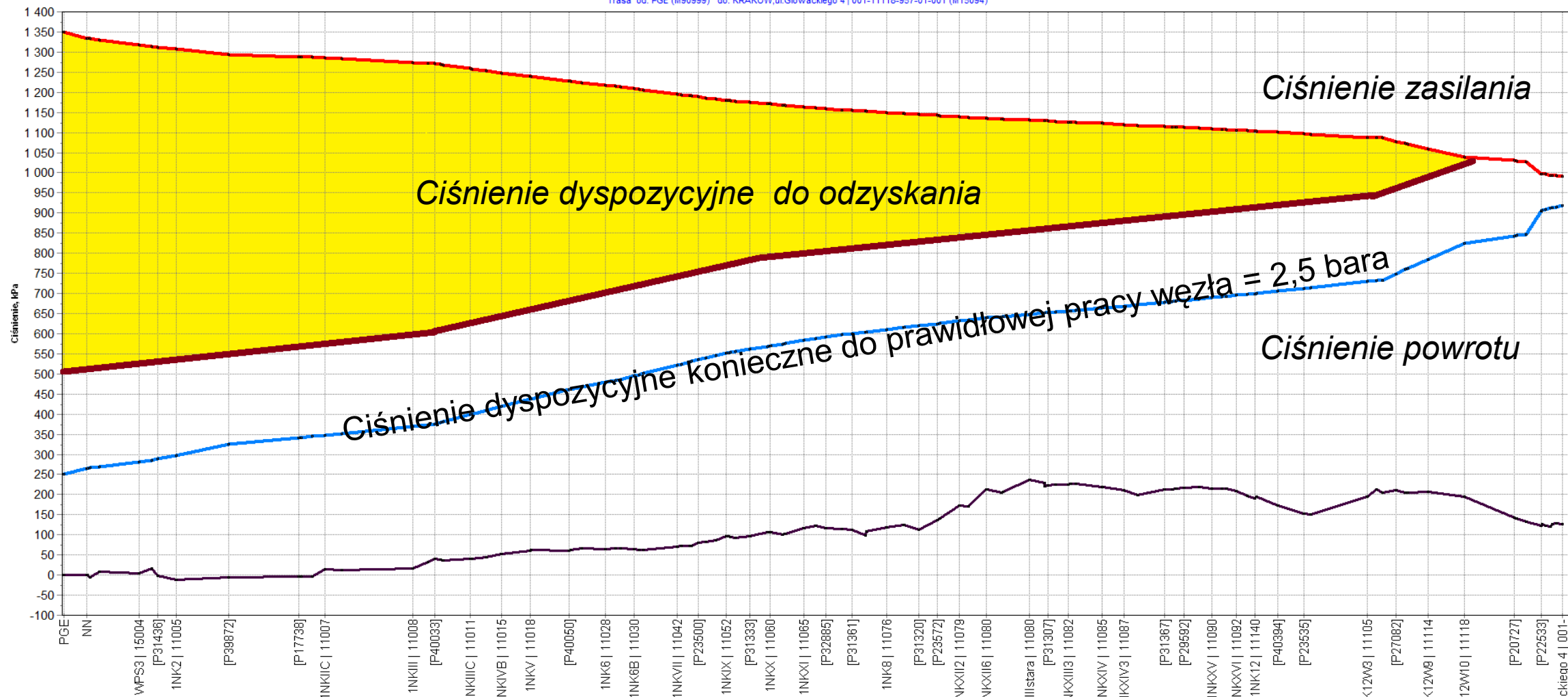
- **1986,9 MW – Sprzedaż mocy odbiorcom**
- **929,4 km – Długość sieci ciepłowniczej**
- **10840 ilość obsługiwanych węzłów obiektów ciepłych**

Rozpływ wody w sieci ciepłowniczej

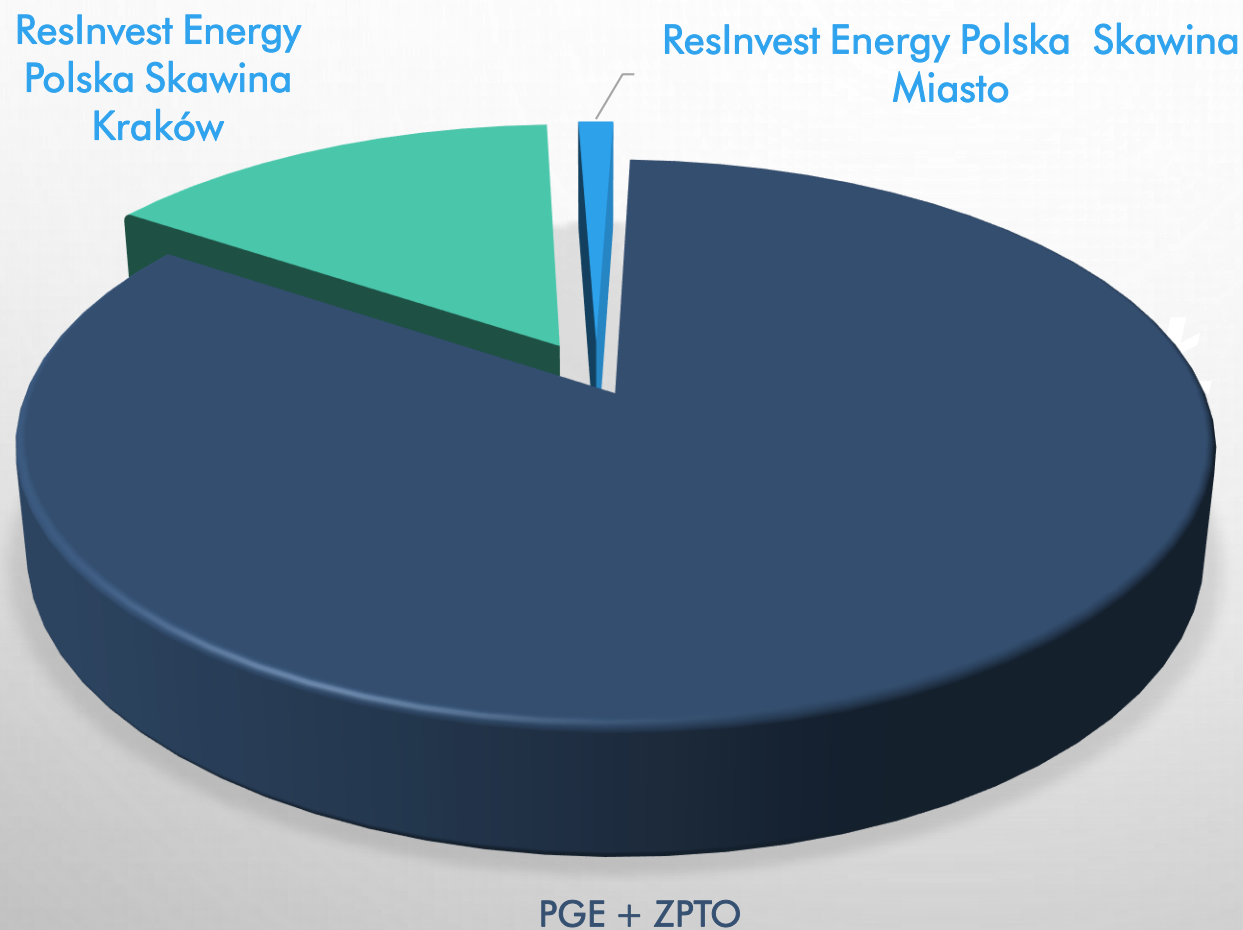
Sposób regulacji sieci ciepłowniczej i odzysku energii

Trasa od: PGE (M90999) do: KRAKOW, ul. Głowackiego 4 | 001-11118-957-01-001 (M15094)

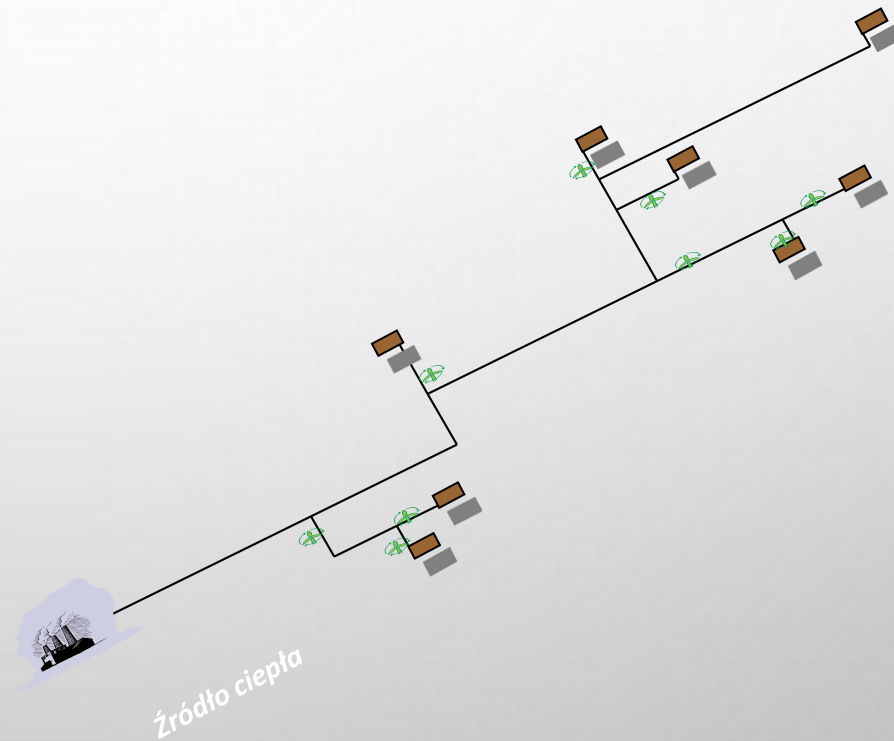
Energia dostarczana przez Źródła ciepła do sieci ciepłowniczej
jest sumą energii cieplnej i energii mechanicznej

Energia mechaniczna w sieci ciepłowniczej MPEC S.A. Kraków to 2812 kW

Najbardziej niekorzystny obieg hydraulicznie

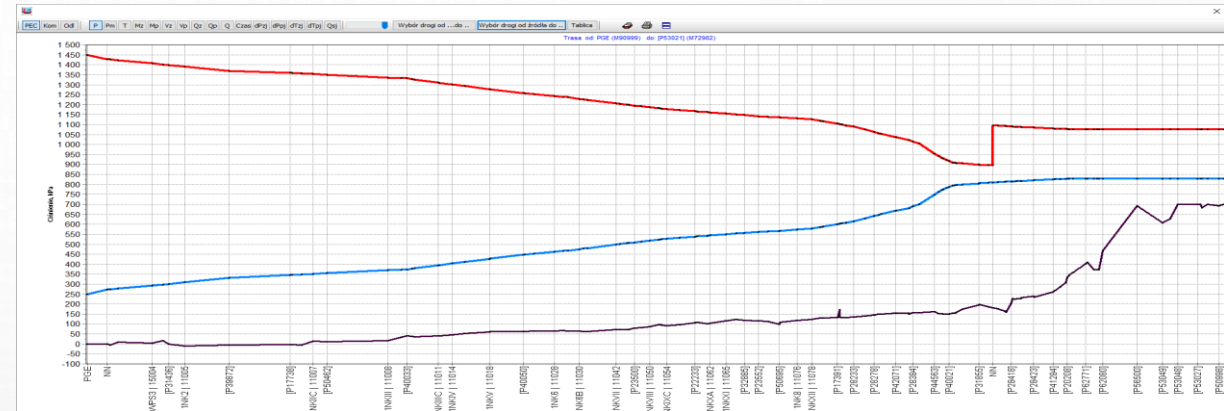
Regulacja sieci ciepłowniczej

Pompy na zasilaniu

Pompy na powrocie

Zawory na zasilaniu

Zawory na powrocie

Skutki zbyt wysokiego ciśnienia dyspozycyjnego

Uszkodzenia
wymienników

Uszkodzenia
armatury
sieci c.o.

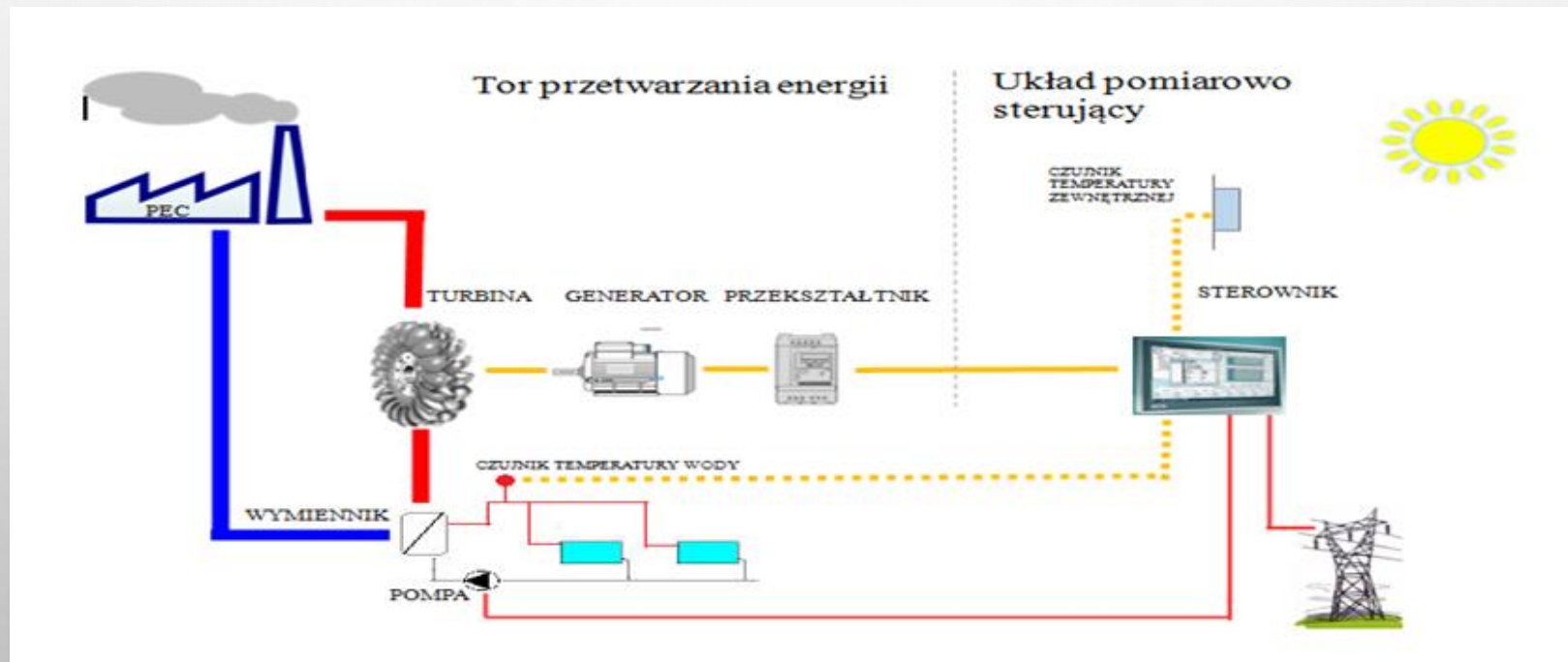

Hałas na
sieci
ciepłowniczej

POMYSŁ

MPEC Kraków prowadzi prace badawcze nad zastosowaniem nowego sposobu regulacji sieci ciepłowniczej i odzysku energii

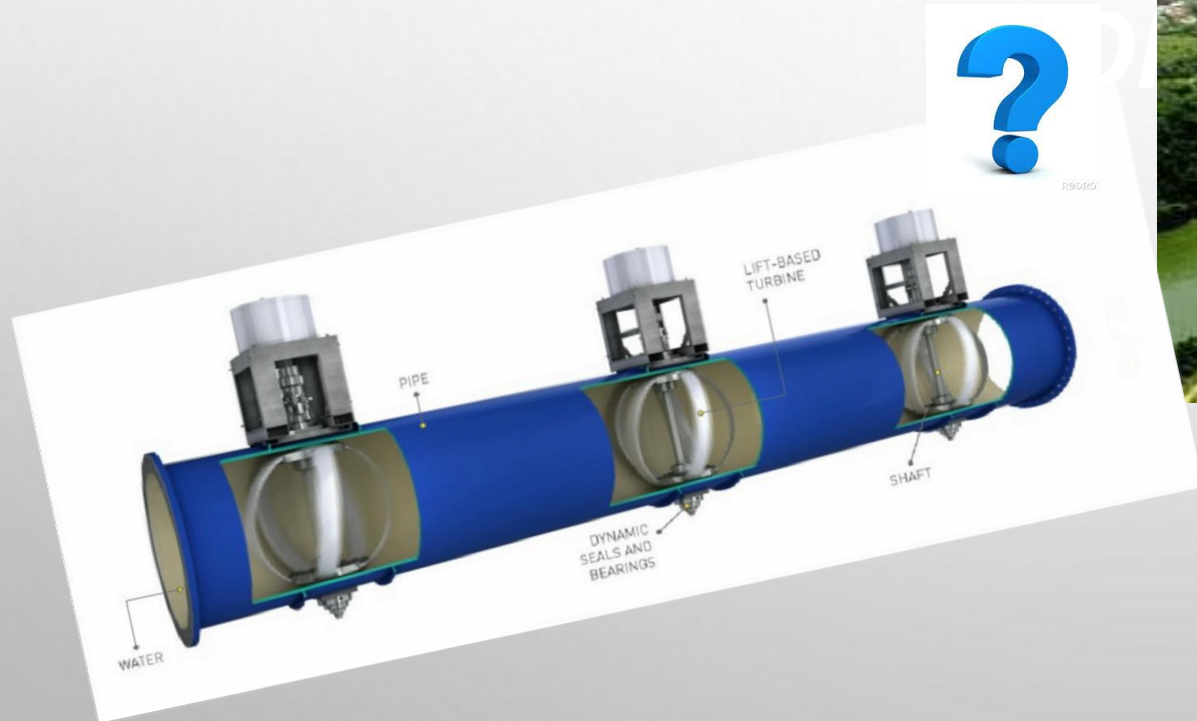

TEZY

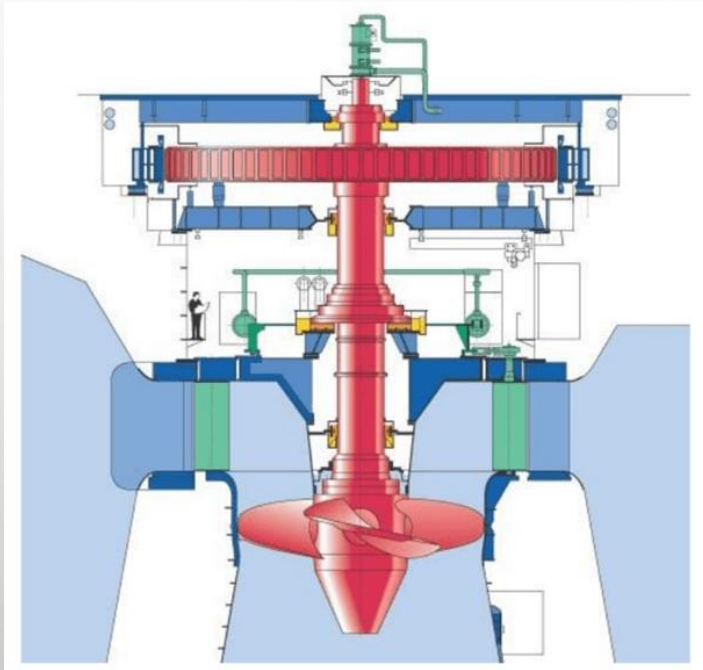
Źródło ciepła przekazuje do sieci ciepłowniczej energię cieplną i mechaniczną. Przez budowę odpowiednich urządzeń technicznych możemy odzyskać nie tylko energię cieplną, ale również energię mechaniczną.

ZASTOSOWANIE

Turbiny na rzekach – Turbiny w rurociągach ?

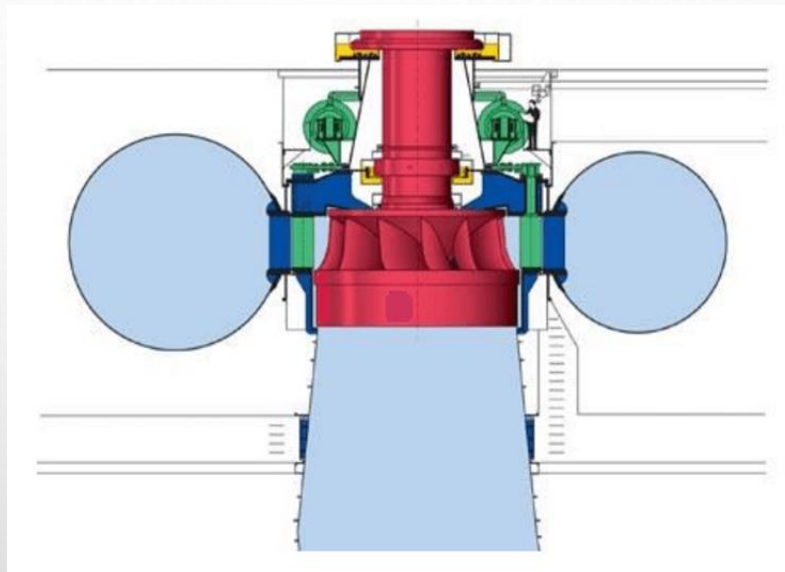

Turbina Kaplana

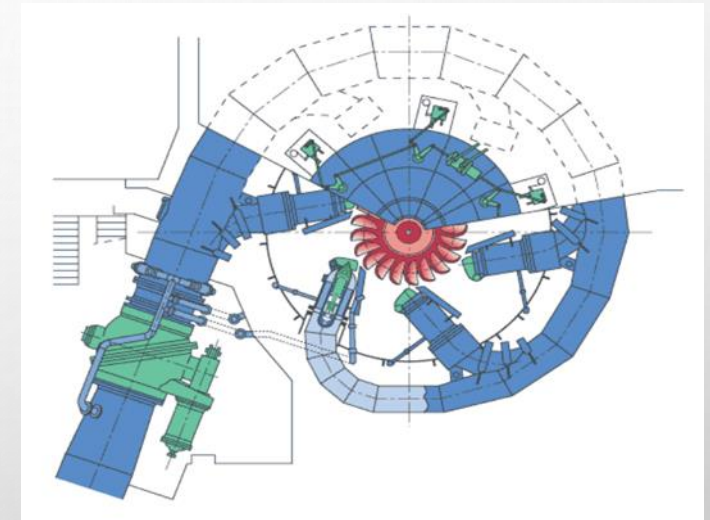

Turbiny reakcyjne (naporowe), to turbiny w których woda zostaje doprowadzona do wirnika pod ciśnieniem wyższym niż ciśnienie atmosferyczne

Turbina Francisa

Turbina Peltona

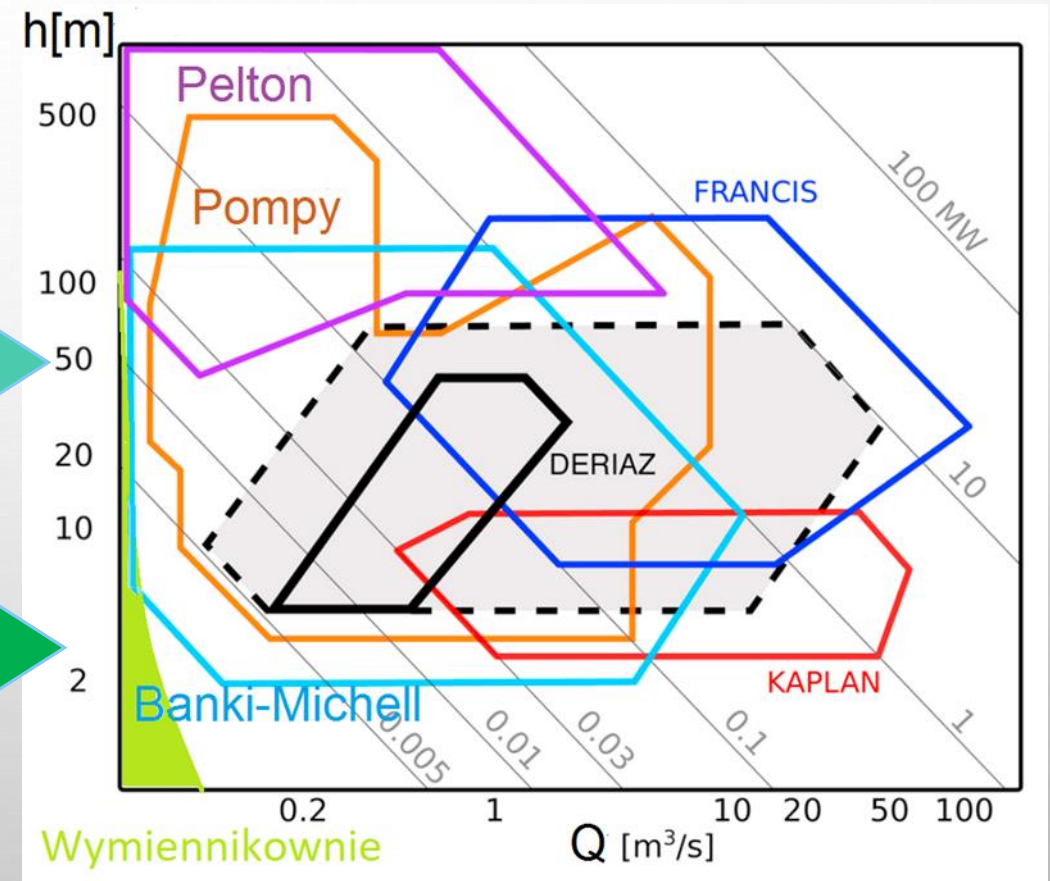

W turbinie akcyjnej energia ciśnienia wody na wlocie do turbiny zamieniana jest w dyszy na energię prędkości, która następnie jest przenoszona na wirnik, gdzie następuje zamiana energii kinetycznej wody na energię mechaniczną.

Zakresy stosowania turbin

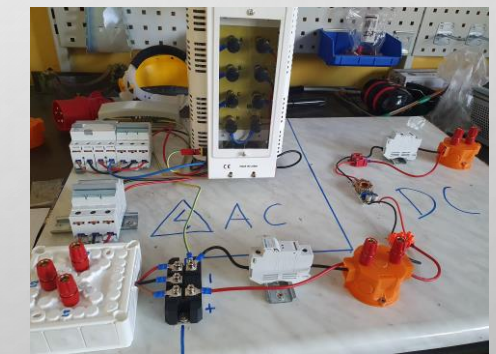
Obszar pracy pomp w ruchu turbinowym to obszar najbliższy obszarowi pracy węzłów ciepła

Obszar pracy węzłów ciepła

Stanowiska badawcze TRC małej i średniej mocy

Budowa stanowisk badawczych TRC małej mocy Handlowe 9

Budowa stanowisk badawczych TRC średniej mocy Chałupnika 48 Strusia 11

Pompy firmy KSB w ruchu turbinowym

pompa Etanorm KSB

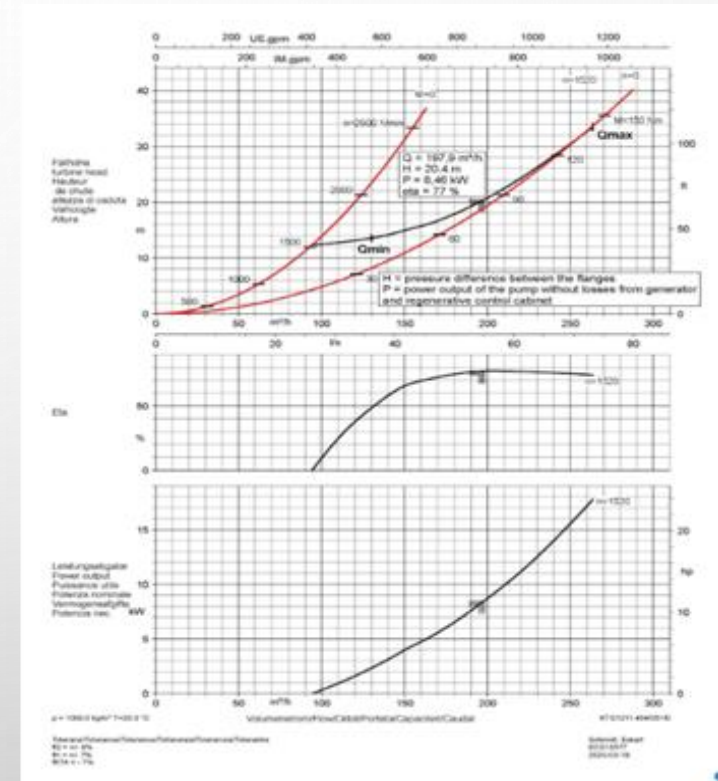
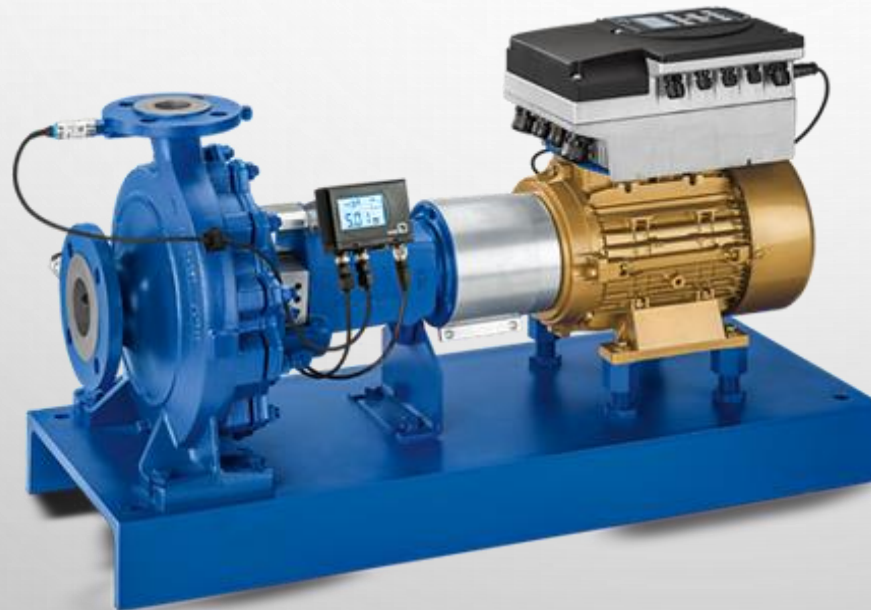

Movitec KSB

Pompa blokowa Etabloc
KSB

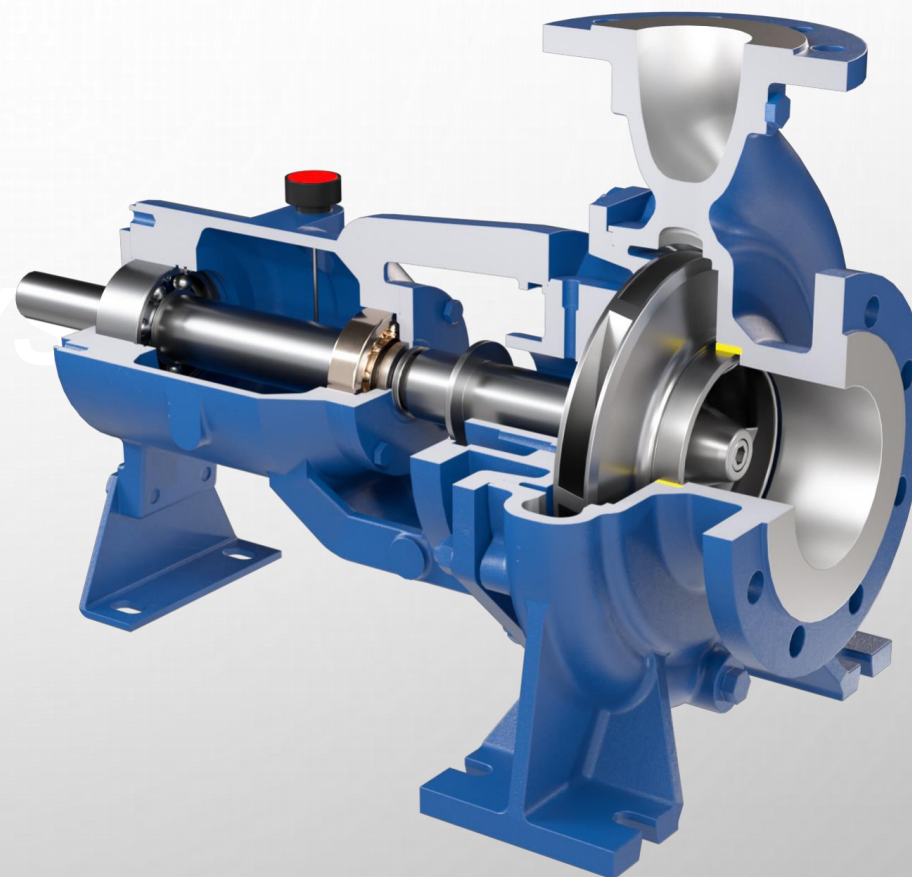
Pompy Etanorm posiadają
charakterystyki pracy turbinowej
wykonane przez KSB

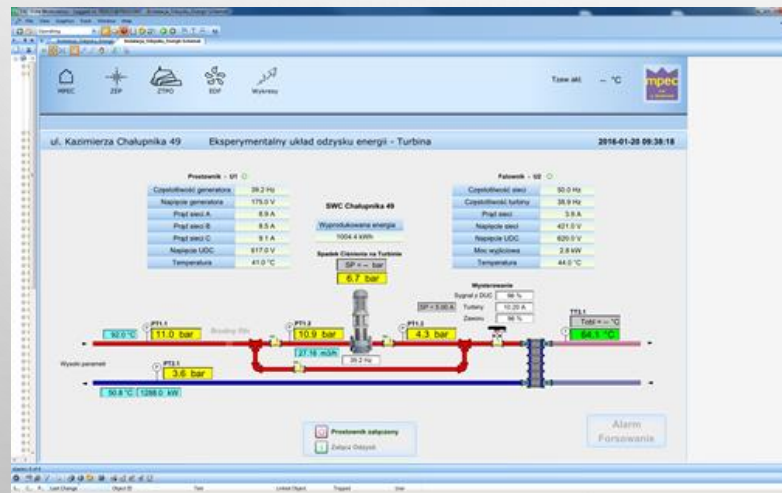
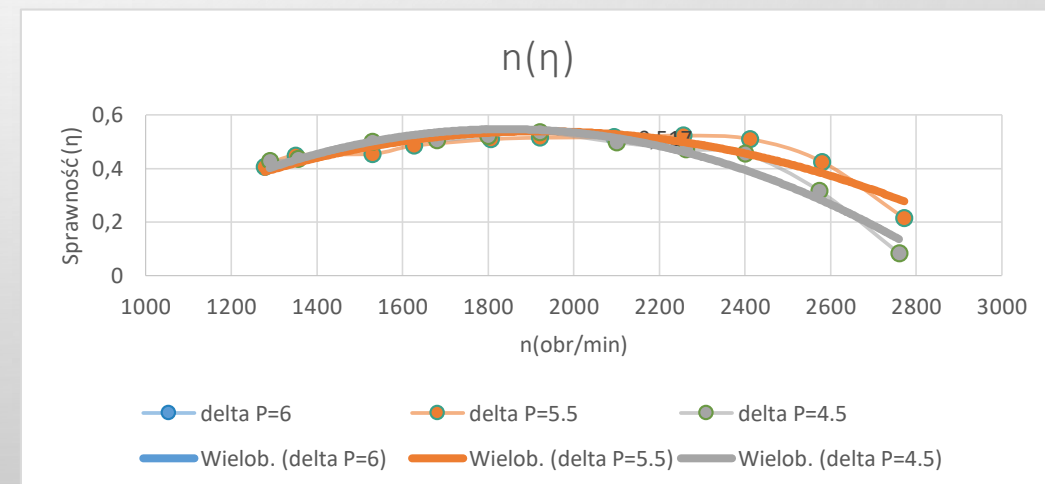
Adres	Moc nominalna
ul. Chałupnika 48	4 kW
ul. Strusia 11a	4 kW
Os. Kombatantów 18	40 kW

Wykonano badanie charakterystyk następujących pomp w ruchu turbinowym

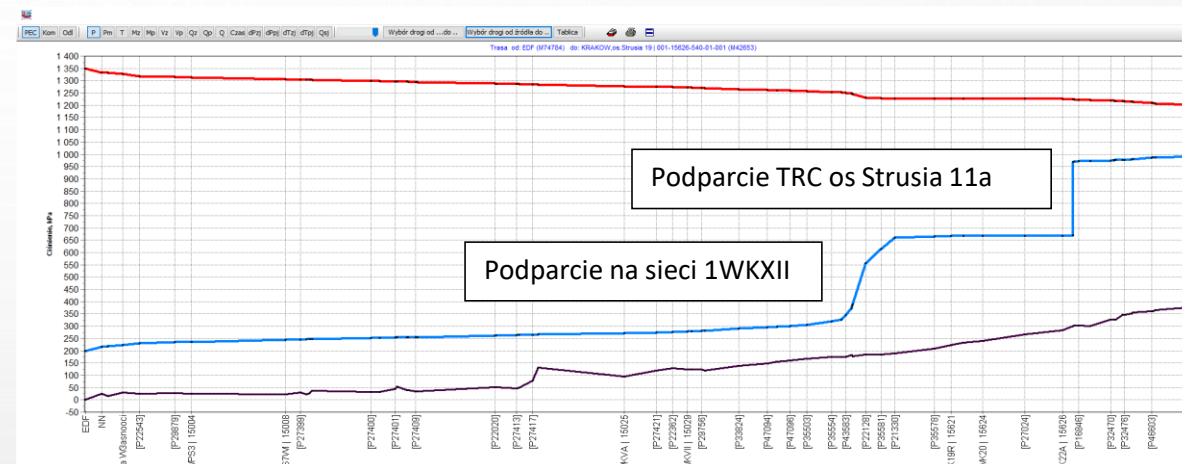
1. Willo Dn 80
2. OPA 03 Hydro-Vacuum
3. OPA 07 Hydro-Vacuum
4. MVB.65-250 Hydro-Vacuum
5. MVB.65-250 z wirnikiem Francisa
6. MovitecV F025/03 KSB
7. ETN 125-100-200 GG
8. ETN 200-150-315 GG

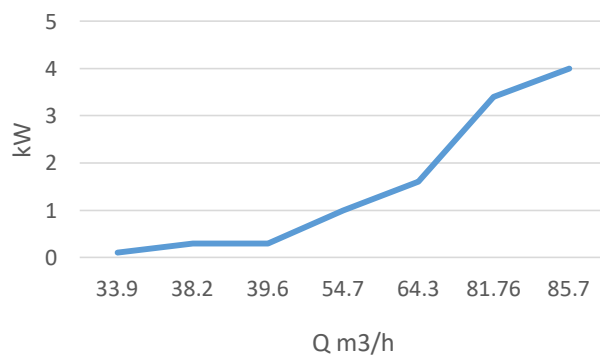
Odzysk energii ul.Chałupnika 49 (400 V)

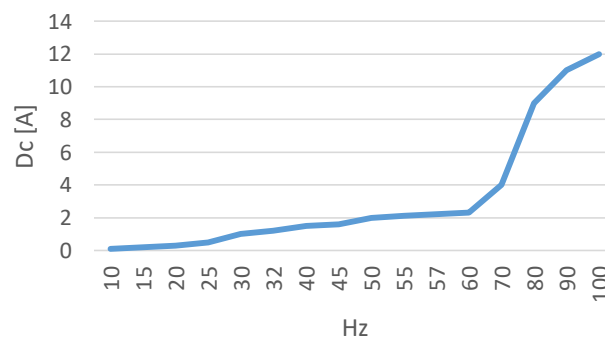
Odzysk energii Strusia 11 (400 V)

Oddawana moc elektryczna

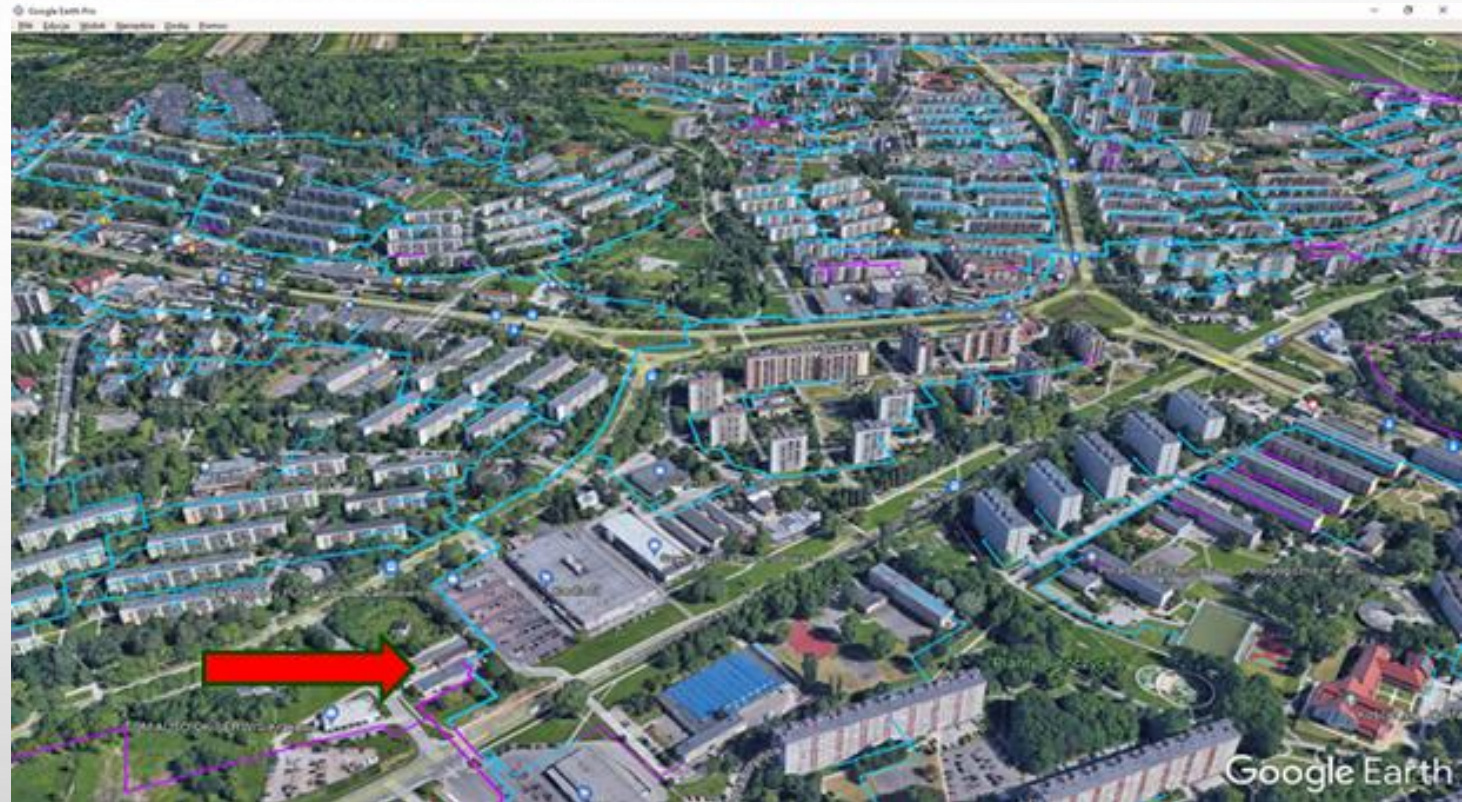
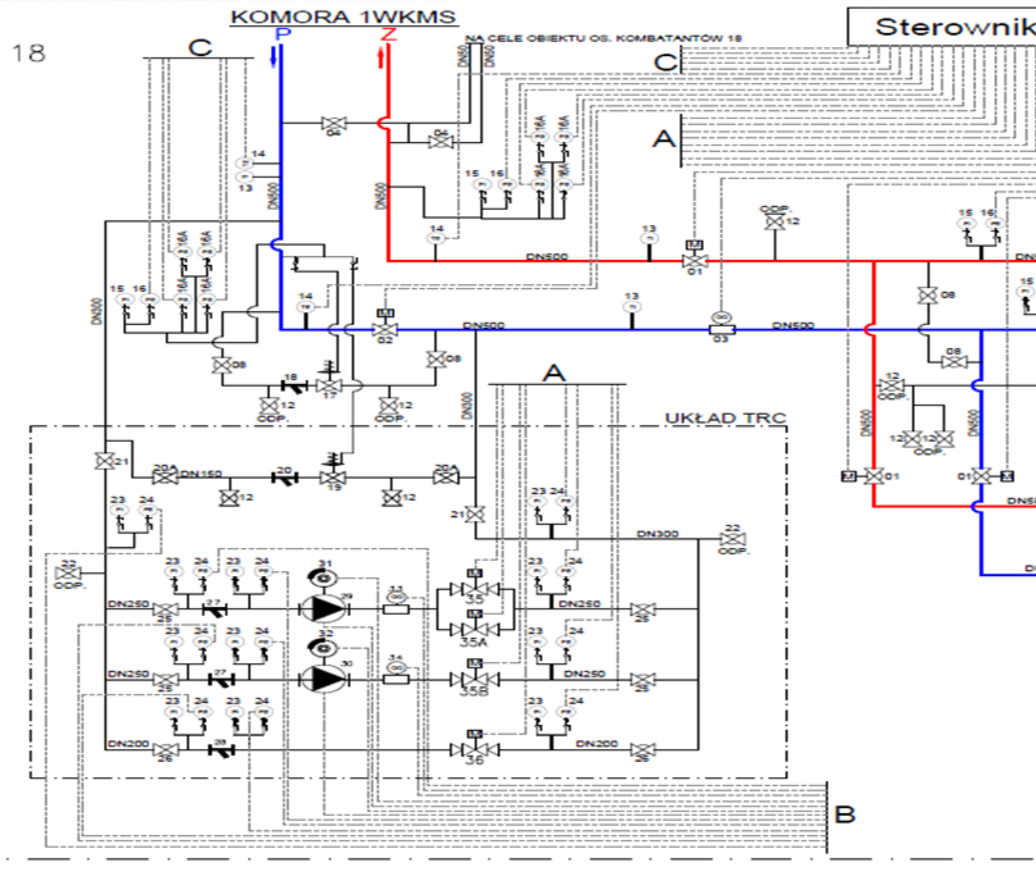

Charakterystyka Hz(DC A)

Miesiąc	Zużycie kWh bez turbiny	Zużycie kWh z turbiną
Listopad	1095	396
Grudzień	1312	395
Styczeń	1258	527
Luty	1482	493

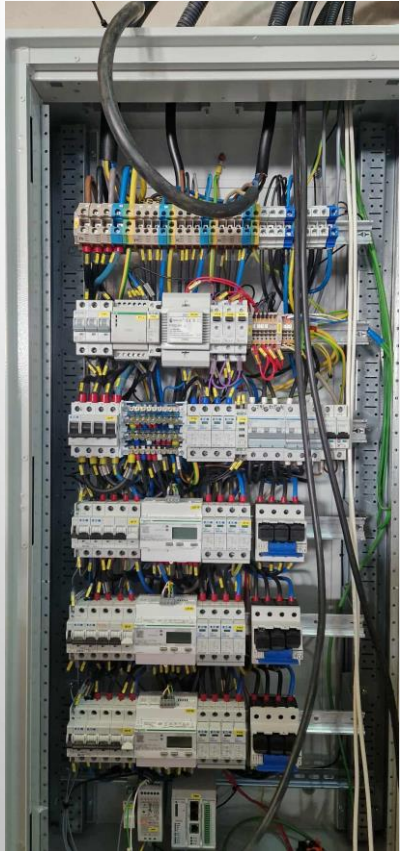
Odzysk energii Kombatantów 18 schemat i mapa sieci

Odzysk energii Kombatantów 18

Odzysk energii Kombatantów 18

Szafa
przyłączeniowa

Falowniki MPC 1000

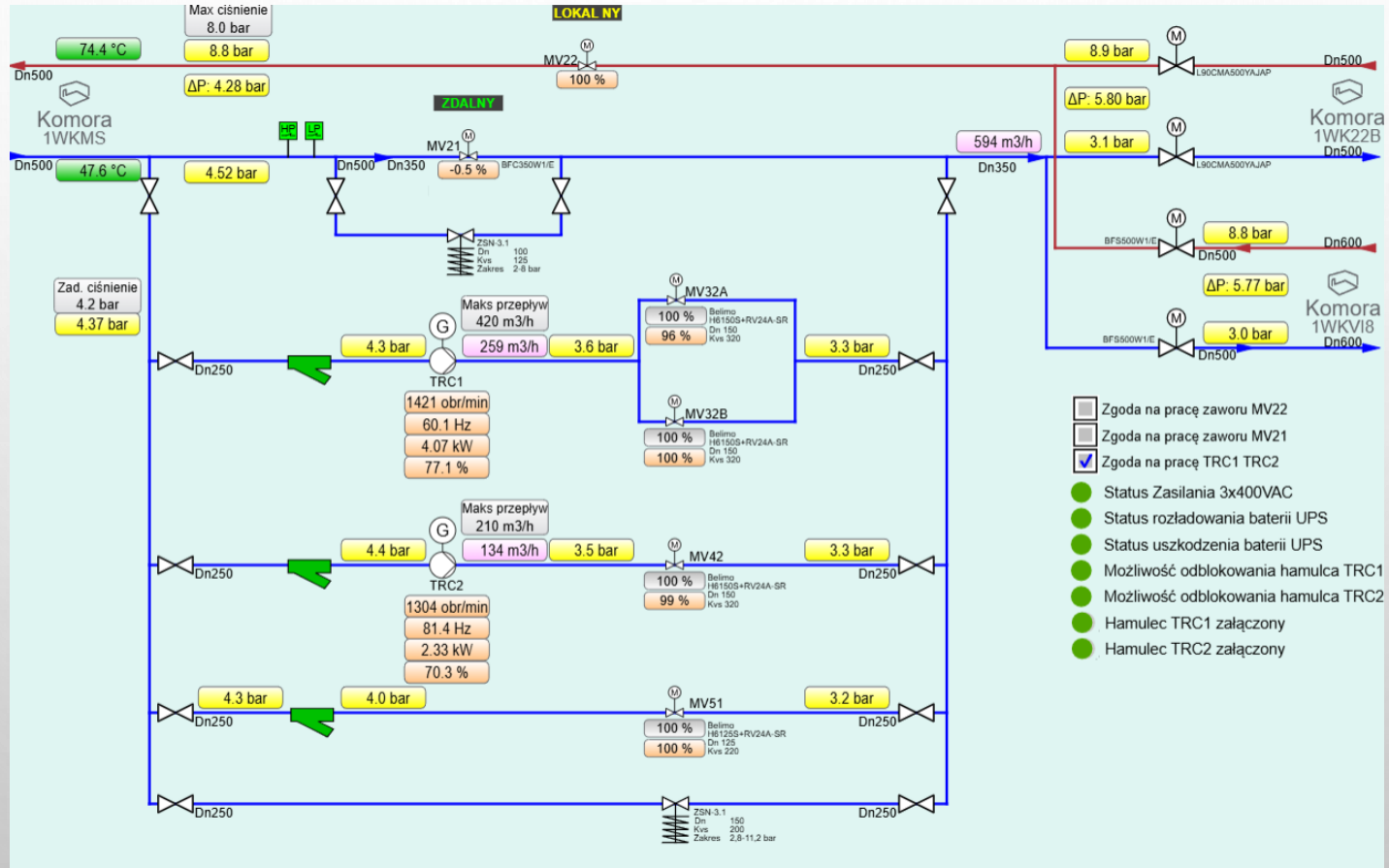

Falowniki MPC 1000
widok z kamery
termowizyjnej

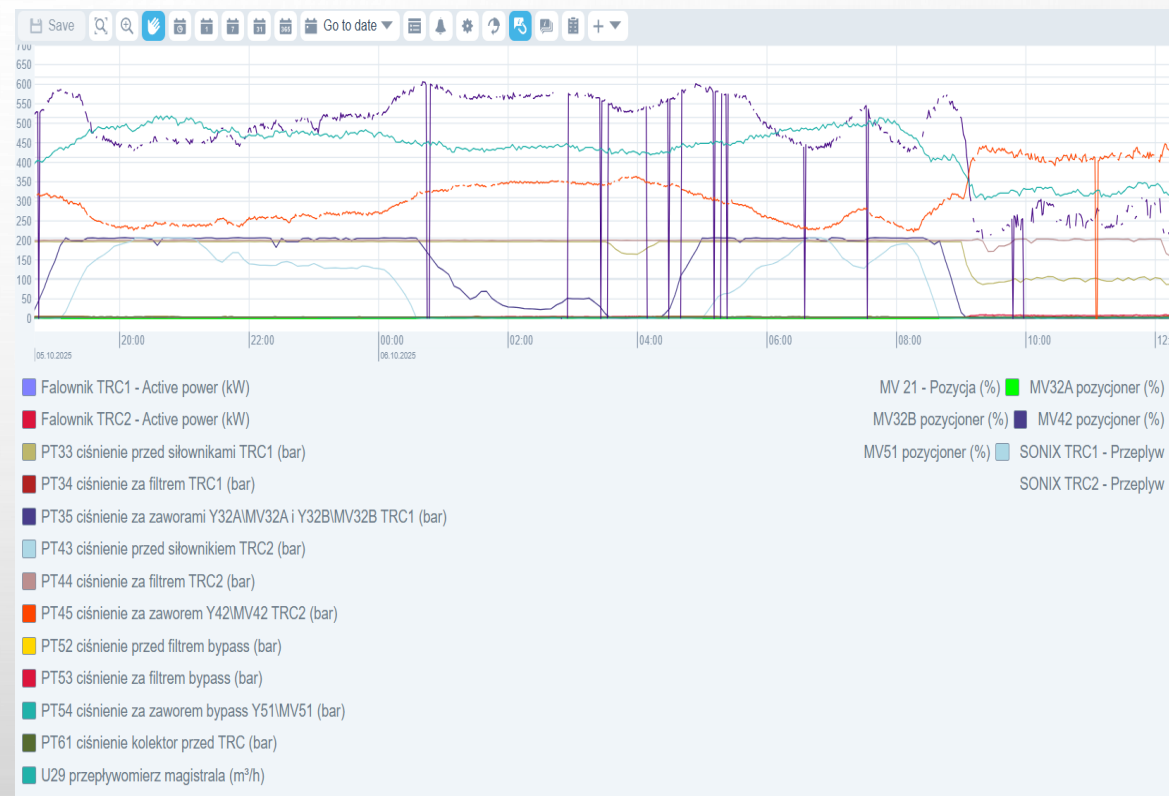

Widok TRC Kombatantów 18

Wizualizacja Kombatantów 18

Wizualizacja Kombatantów 18

Koszty inwestycyjne

uśrednione koszty całości prac na podstawie dotychczasowych inwestycji przeprowadzonych przez MPEC można przyjąć, że koszty budowy TRC dla 1 kW wynoszą $K = 20\,000$ zł netto.

Czas pracy urządzenia dla sezonu grzewczego (7 miesięcy) wynosi $T = 5040$ godzin.

Sprawność pracy układu $\eta = 75\%$.

Cena energii elektrycznej $C_p = 0,80$ zł netto

Szacunkowy czas zwrotu C_z dla turbiny o mocy 1 kW wynosi

$$C_z = \frac{K}{T \times \eta \times C_p} = 6,61 \text{ lat}$$

Podsumowanie

Wnioski końcowe

1. Istnieje możliwość odzysku energii mechanicznej i jej transformacja na energię elektryczną w sieci ciepłowniczej miejskiej.
2. Istnieje możliwość opracowania TRC w oparciu o dostępne komercyjne i certyfikowane urządzenia .
3. Układy TRC należy zaprojektować, wykonać i przebadać pod kątem norm dla sieci ciepłowniczych
4. Zastosowanie układów TRC na sieci ciepłowniczej znacząco wpływa na możliwość budowy inteligentnych sieci ciepłowniczych.
5. Zastosowanie TRC w komorze ciepłowniczej może prowadzić do zmniejszenia awaryjności systemu i poprawić jej efektywność.
6. TRC może zastąpić układy redukujące ciśnienie w węźle ciepłowniczym i w małym stopniu regulować przepływ na wymiennikowni lub odgałęzieniu sieciowym.

Dziękuję bardzo za uwagę